

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ**

ЗАТВЕРДЖЕНО Вченою радою НАСОА
протокол № від 24.04.2020 р.,
Додаток № 3 до наказу від 27.04.2020, № 37

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ
ТРАЄКТОРІЇ НАВЧАННЯ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
У НАЦІОНАЛЬНІЙ АКАДЕМІЇ СТАТИСТИКИ,
ОБЛІКУ ТА АУДИТУ**

*(із змінами та доповненнями, внесеними відповідно до наказу
ректора від 05.12.2024 №88)
(Нова редакція)*

КИЇВ – 2024

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Це «Положення про порядок формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти в Національній академії статистики, обліку та аудиту» у новій редакції (далі – Положення) розроблено відповідно до законів України «Про освіту» від 05.09.2017 р. №2145-VIII, «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII, «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти» від 18.12.2019 р. №392-IX, Положення про організацію освітнього процесу в Національній академії статистики, обліку та аудиту протокол № 1 від 28.08.2024, Додаток № 1 до наказу від 30.08.2024, № 51, Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти в Національній академії статистики, обліку та аудиту протокол Вченої ради від 31.10.2019, № 3 інших нормативних документів у галузі вищої освіти.

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», зокрема п. 15 ст. 62, «...вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для цього рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу».

Індивідуальна освітня траєкторія (далі ІОС) – це персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача вищої освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання.

Індивідуальна освітня траєкторія здобувача вищої освіти зазначається в його індивідуальному навчальному плані.

Індивідуальний навчальний план (далі ІНП) – це документ, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем освіти освітніх компонентів освітньої програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії та розробляється Академією у взаємодії із здобувачем освіти за наявності необхідних для цього ресурсів.

Індивідуальний навчальний план визначає обсяг аудиторної та самостійної навчальної роботи здобувача вищої освіти з урахуванням усіх її видів, форми контролю результатів навчання і є обов'язковим для виконання здобувачем.

Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти, який бере участь у програмі академічної мобільності, формується відповідно до встановленого порядку і враховує, у тому числі, положення угоди (договору), на підставі якої (якого) він бере участь у зазначеній програмі.

За виконання індивідуального навчального плану персональну відповідальність несе здобувач вищої освіти, а невиконання плану у встановлені графіком навчального процесу терміни є підставою для відрахування здобувача з Академії.

II. ФОРМУВАННЯ ПЕРЕЛІКІВ ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ

2.1. Для забезпечення можливості здобувачам в повній мірі реалізувати право на формування індивідуальної освітньої траєкторії в Академії передбачено Каталоги (переліки) вибіркового освітнього компоненту: в межах ОП або спеціальності.

2.2. Каталог вибіркового освітнього компоненту відповідає принципам альтернативності та академічної свободи. Зміст вибіркового освітнього компоненту є актуальним, має зв'язок з практикою.

2.3. Каталог вибіркового освітнього компоненту може оновлюватись щорічно на основі тенденцій розвитку певної галузі, спеціальності, потреб регіону за результатами обговорення освітньої програми зі стейкхолдерами.

2.4. З метою набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (Soft skills) в каталозі також є вибіркові компоненти циклу загальної підготовки.

2.6. Інформація про вибіркові освітні компоненти (силабуси або анотації), що пропонуються здобувачам вищої освіти відповідної освітньої програми, розміщується на сайті Академії.

2.7. Окрім вибору навчальних дисциплін в межах вибіркової складової відповідної освітньої програми та навчального плану, здобувач вищої освіти може формувати свою індивідуальну освітню траєкторію в межах обов'язкової нормативної складової шляхом:

- вибору тем індивідуальних завдань;
- обрання місця (бази) проходження практики;
- обрання теми кваліфікаційної роботи та наукового керівника.

2.8. Вибіркові навчальні дисципліни презентуються силабусами, в яких подається основна інформація про ці дисципліни та науково-педагогічних працівників, які пропонуються для опанування. Зазначені силабуси або посилання на них оприлюднюються на сайті випускової кафедри.

2.9. В Академії визначено наступні умови формування вибіркової частини (компоненти освітніх програм):

2.9.1. Обсяг дисципліни вільного вибору здобувача вищої освіти становить, як правило, не менше 4 кредитів ЄКТС (120 годин);

2.9.2. Форма контролю дисципліни за вибором – залік;

2.9.3. Вивчення дисциплін за вибором для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти – розпочинається з III семестру; для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти – з II семестру.

2.10. Вибіркова навчальна дисципліна запроваджується за умови вибору її не менше, ніж п'ятдесятма відсотками здобувачів з групи

2.11. Порядок формування вибіркового освітнього компоненту

2.11.1. Робоча група випускової кафедри з підготовки здобувачів вищої освіти за певною освітньою програмою, під керівництвом завідувача кафедри та гаранта освітньої програми, у взаємодії із здобувачами вищої освіти, науково-педагогічними працівниками, іншими кафедрами та іншими заінтересованими сторонами (стейкхолдерами) складає списки вибіркового освітнього компоненту за кожним освітнім ступенем на кожен семестр наступного навчального року.

2.11.2. Викладання дисциплін можуть здійснювати всі кафедри Академії за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності кафедри забезпечити потреби

- здобувачів вищої освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання.
- 2.11.3. На підставі аналізу робочі групи до 01 квітня формують перелік вибіркового дисциплін та подають їх для розгляду на засіданні вченої ради факультету, для включення їх до загальноакадемічного каталогу вибіркового дисциплін, який затверджується Вченою радою Академії.
- 2.11.4. Дисципліни вільного вибору мають право пропонувати всі кафедри Академії. Завідувачі відповідних кафедр, що пропонують дисципліни вільного вибору, забезпечують кадрову підготовку, підготовку силабусів, методичних та організаційних матеріалів, необхідних для їх вивчення.
- 2.11.5. Списки вибіркового дисциплін можуть переглядатися випусковою кафедрою щорічно до початку процедури їх вибору, з урахуванням пропозицій здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, інших кафедр/факультетів та інших заінтересованих сторін (стейкхолдерів, зокрема роботодавців).
- 2.11.6. Сформовані переліки рекомендованих вибіркового дисциплін затверджуються на засіданні випускової кафедри та разом з силабусами розміщуються на її офіційному сайті для ознайомлення з ними здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників та інших зацікавлених осіб.
- 2.12. Перелік рекомендованих вибіркового дисциплін формується, виходячи з потреб та побажань усіх зацікавлених сторін (стейкхолдерів) сприяє підтриманню відчуття автономності у здобувача вищої освіти, водночас забезпечуючи йому відповідний супровід і підтримку (прим. – відповідно до рекомендацій Стандарту 1.3 Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, ESG-2015).
- 2.13. Формування переліків вибіркового дисциплін та їх обрання здобувачами вищої освіти здійснюється на засадах прозорості та студентоцентризму, який передбачає заохочення здобувачів вищої освіти до ролі автономних та відповідальних суб'єктів освітнього процесу, створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, зокрема, надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії та побудови освітнього процесу на основі взаємної поваги і партнерства між учасниками освітнього процесу, з урахуванням наявних фінансових, матеріально-технічних, кадрових та інших ресурсів академії.

ІІІ. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

- 3.1. Інформування здобувачів вищої освіти про вибірково освітні компоненти та їх зміст відбувається через ознайомлення з Каталогом вибіркового освітніх компонентів Академії, який оприлюднений на сайті Академії.
- 3.2. Вибір навчальних дисциплін здійснюється здобувачем вищої освіти у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 % від кількості кредитів ЄКТС, відведених на освітні компоненти (навчальні дисципліни), передбачені для даного рівня вищої освіти.
- 3.3. Для забезпечення формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачем освіти та вибору відповідних дисциплін науково-педагогічних працівників, за яким закріплено вибірково дисципліну може робити презентацією.

3.4. Процедура вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін вільного вибору передбачає:

- анкетування здобувачів освіти щодо формування переліку навчальних дисциплін;
- інформування здобувачів освіти про зміст навчальних дисциплін вільного вибору (проведення оглядових лекцій, презентацій, майстер-класів тощо);
- безпосередній їх вибір (оформлення заяв/заповнення гугл форм);
- консультаційне супроводження здобувачів освіти кураторами академічних груп або гарантами освітніх програм студентів (за потреби);
- етап корекції вибору навчальних дисциплін вільного вибору.

3.5. Для формування контингенту здобувачів вищої освіти для вивчення вибіркового дисциплін на наступний навчальний рік декани факультетів ознайомлюють із Переліком дисциплін та організують процедуру вибору їх здобувачами:

- до 20 квітня поточного навчального року – для здобувачів першого (бакалаврського) рівня та II курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти;
- до 20 жовтня поточного навчального року – для здобувачів I курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти;

3.6. Після ознайомлення з каталогом вибіркового дисциплін на сайті здобувачі першого (бакалаврського) та II курсу другого (магістерського) рівня до 30 квітня, I курсу здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти до 01 листопада письмово (Додаток 1) зазначають свій вибір щодо вивчення конкретних дисциплін, що є підставою для формування індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти на наступний навчальний рік. Заяви подаються в деканат для подальшого їх опрацювання.

3.7. На підставі поданих заяв здобувачів деканати факультетів формують групи для вивчення вибіркового дисциплін на наступний навчальний рік – для здобувачів першого (бакалаврського), на наступний семестр – для здобувачів другого (магістерського) рівнів вищої освіти.

3.8. Якщо кількість здобувачів освіти, які обрали навчальну дисципліну, є меншою від встановлених нормативів, їм надають можливість здійснити повторний вибір навчальних дисциплін (за такої умови здобувачам освіти надають можливість повторного вибору навчальних дисциплін упродовж 5-ти робочих днів);

3.9. Якщо здобувач вищої освіти із поважної причини не зміг зареєструватися вчасно, він, надавши відповідні документи, звертається в деканат із заявою для формування вивчення обраних ним дисциплін.

Здобувач, який знехтував своїм правом вибору, буде зареєстрований на вивчення тих дисциплін, які деканат вважатиме потрібними для оптимізації навчальних груп і потоків.

3.10. За результатами обрання здобувачами освіти вибіркового дисциплін та поданням факультетів навчально-методичним відділом формується наказ по створенню груп для вивчення вибіркового освітніх компонент на наступний навчальний рік. Інформація про вибірково дисципліни заносяться до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

IV. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРАВА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ ТЕМИ ТА/АБО КЕРІВНИКА ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

4.1 Випускові кафедри, які забезпечують здобувачам вищої освіти виконання випускних кваліфікаційних робіт за відповідною освітньою програмою та рівнем підготовки, виходячи зі специфіки випускної кваліфікаційної роботи та результатів опитувань здобувачів вищої освіти можуть реалізувати одну з трьох схем вибору:

- вибір теми випускної кваліфікаційної роботи з переліку, що пропонує кафедра;

- вибір керівника випускної кваліфікаційної роботи з урахуванням напряму його наукових досліджень;

- вибір теми з прив'язкою до керівника випускної кваліфікаційної роботи.

4.2 Вільний вибір теми та/або керівника випускної кваліфікаційної роботи здійснюється у 7 семестрі для бакалаврів та 2 семестрі для магістрів

4.3. Вибір оформлюється відповідною заявою здобувача освіти (Додаток 2.);

4.4. Остаточний наказ про закріплення за здобувачами вищої освіти керівників та/або тем випускних кваліфікаційних робіт формується деканатами факультетів де навчається здобувач вищої освіти не пізніше початку проходження переддипломної практики.

4.5. Порядок вибору теми та керівника випускної кваліфікаційної роботи:

- виходячи з наявної чисельності здобувачів кафедри формують список рекомендованих здобувачам вищої освіти, з прив'язкою до керівника тем випускних кваліфікаційних робіт на наступний навчальний рік та визначають квоти здобувачів на кожного керівника;

- при обранні теми та керівника випускної кваліфікаційної роботи здобувачі вищої освіти мають розуміти обмеження кількісного складу здобувачів на одного керівника і в разі вичерпання квоти здійснюють вибір за залишковим принципом;

V. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ КРЕДИТІВ

5.1. Випускова кафедра може дозволити здобувачам освіти-учасникам програм внутрішньої та міжнародної академічної мобільності зараховувати вибіркові дисципліни, які були прослухані в університеті-партнері, але не представлені у Переліку вибіркових дисциплін.

5.2. Випускова кафедра може дозволити перезарахування вибіркових дисциплін у разі поновлення здобувачів вищої освіти відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання (трансфер кредитів) у Національній академії статистики, обліку та аудиту.

VI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Це Положення затверджується рішенням Вченої ради Національної академії статистики, обліку та аудиту та вводиться в дію наказом ректора.

6.2. Положення набуває чинності з дня введення його в дію наказом ректора Академії.

6.3. Зміни та доповнення до Положення вносяться рішенням Вченої ради НАСОА та вводяться в дію наказом ректора НАСОА.

Додаток 1
до Положення про порядок
формування індивідуальної траєкторії
навчання здобувачів вищої освіти

ЗРАЗОК
заяви здобувача вищої освіти
на включення до індивідуального плану дисциплін вільного вибору

Декану
Обліково-статистичного факультету
Пилипенку О.І.

студента (ки) _____ курсу, _____ групи
спеціальності _____
ОПП _____

ПІБ _____

ЗАЯВА

Прошу включити в мій індивідуальний навчальний план на 20____/20____
навчальний рік такі дисципліни вільного вибору:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

(дата)

(підпис)

Узгоджено:

Завідувач випускової кафедри _____

(підпис)

Додаток 2
до Положення про порядок
формування індивідуальної траєкторії
навчання здобувачів вищої освіти

ЗРАЗОК
заяви здобувача вищої освіти
на вибір теми та керівника кваліфікаційної роботи

Завідувачу кафедри

ПІБ

студента (ки) _____ курсу, _____ групи
спеціальності _____

ОПП _____

ПІБ _____

e-mail _____

Моб.тел. _____

ЗАЯВА

Прошу затвердити тему кваліфікаційної роботи в наступній
редакції « _____

_____ » та
призначити науковим керівником _____

(дата)

(підпис)